

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000–105/706– /2009. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva gödi lakos által benyújtott panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 47/2010. (II. 17.) számú állásfoglalása megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése a) pontjára és (2) bekezdésére, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest II. kerület Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

A Panaszos előadta, hogy 2009. július 4-én Budapesten szeretett volna „tüntetni” egy, a Szabadság térre bejelentett demonstráción, mivel azonban a Rendőrség ezt megtiltotta, a Bazilika elé ment volna. A Rendőrség „ezt is tiltotta, nagy erővel akadályozta”, ezért a Panaszos csatlakozott az Erzsébet téren a „jogszerűtlen tiltások miatt szerveződő spontán tüntetéshez”. Felvette gárdista egyenruháját, ezzel tiltakozva „az orsz. rendőrfőkapitány önkényes jogértelmezése ellen, miszerint az egyenruha viselése garázdaság”. Előadta továbbá azt is, hogy a térről, ahol több társával együtt a „füvön ült”, „erőszakkal távolították el”, többször könnygázt fújva az arcába.

Előállításakor az ügyeletes tiszt közölte vele, hogy garázdaság és „rendőri intézkedéssel való szembeszegülés” miatt történt vele szemben a szabadságkorlátozás, előadta továbbá azt is, hogy négyórás fogvatartása alatt nem viselkedtek vele erőszakosan, ennek során panasza nem keletkezett.

A Panaszos által sérelmezett intézkedések az alábbiak:

- „erőszakos elfogása” (könyvgáz és bilincs alkalmazása), valamint
- személyi szabadságának korlátozása.

II.

A rendelkezésre álló rendőrségi okiratokból a következők állapíthatók meg.

Budapest rendőrfőkapitánya a 01000/36775/2009. ált számú egyedi utasításával 2009. július 4-én 00:00 órától 24:00 óráig Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el.

A fokozott ellenőrzés elrendelésére az egyedi utasítás indokolása alapján azért került sor, mivel Budapest területére – 2009. július 4. napjára – több tömegrendezvény megtartását jelentették be, a rendezvényeken jelentős számú ember megjelenésére számítottak. Mivel a közelmúltban megrendezett tömegrendezvények alkalmával több alkalommal került sor rendzavaró, garázda cselekményekre, ezért az események biztonságos lebonyolítása, a gyülekezési joggal élők biztonságának garantálása érdekében indokolt volt a fokozott ellenőrzés elrendelésére. Az egyedi utasítás végrehajtásában résztvevő rendőri állománynak feladatként meghatározásra került, hogy a fokozott ellenőrzés keretei között kísérik figyelemmel a rendezvényre érkezőket, akadályozzák meg az esetleges jogsértések kialakulását, majd ennek biztosítása érdekében hajtsanak végre szűrőpróbaszerű igazoltatásokat, ruházat és csomagátvizsgálásokat. Az állomány feladata volt az esetlegesen megbomló rend helyreállításában való közreműködés, jogsértés esetén a szükséges intézkedések végrehajtása.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) 01000-105-716-7/2009.P. számú, a Panasztestületnek írt válaszlevelében foglaltak szerint 2009. július 4-re Budapest területére 16 bejelentés érkezett a Rendőrséghez, a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) szerint minősülő rendezvény megtartásáról, ezen belül hét rendezvényt kívántak az V. kerületben tartani. Két bejelentő a Szent István térre, két bejelentő a Kossuth térre, további egy-egy bejelentő az Arany János utcába, a Markó utcába és a Nádor utcába jelentett be rendezvényt. A két Szent István téri rendezvény napirendjeként a következőket jelölték meg: „beszéd a Szabadság téren zajlott jogsértésekről”, illetve „szimpátiatüntetés a koncepciós perek áldozatai mellett”; az egyik Kossuth téri rendezvény

célja a következő volt: „tiltakozó tüntetés a Szabadság téri tüntetés megtiltása miatt”, míg a másik Kossuth téri rendezvény bejelentője napirendet nem jelölt meg.

Annak ellenére, hogy az V. kerület Erzsébet térre a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényt nem jelentettek be 2009. július 4-re, aznap délután mégis több száz fős tömeg jelent meg ott azzal a céllal, hogy egy bejelentés nélküli rendezvényen vegyenek részt.

A megjelenteket 16:58 órakor szólították fel a terület elhagyására, figyelmeztették a helyszínen maradókat, hogy igazoltatásuk után előállítások végrehajtására kerül majd sor. Mivel a felszólításnak nem engedelmeskedtek 17:19 órakor a rendőrök megkezdtek a kilátásba helyezett igazoltatásokat és előállításokat. A tömeg 18:07 órakor a rendőröket megtámadta, kövel, palackokkal, betondarabokkal dobálták a sorfalat, és ezt többszöri felszólítás ellenére sem hagyták abba. A BRFK 01000-105-794-7/2009.P. számú, a Panasztestületnek írt válaszlevelében foglaltak szerint a felszólítások és figyelmeztetések 20:31 óráig folyamatosan jól hallhatóan folytatódtak. Az események kapcsán összesen 190 főt állítottak elő az Erzsébet térről.

A Panaszos előállításáról készült 01170/513230/2009/id. számú rendőri jelentés szerint az igazoltatásra az Rtv. 29. § (1) bekezdése¹ alapján, a ruházatátvizsgálásra a 31. § (1) bekezdése², az előállítására a 33. § (2) f) pontjának I. fordulata alapján³ került sor. A jelentés szerint a rendőr az előállítás során 21:20-21:50 óra között bilincset is alkalmazott.

A jelentés rögzíti az előállításához vezető eseményeket, illetve az előállítás során történeteket. A jelentést készítő rendőr 2009. július 4-én csapatszolgálati feladatokat látott el Budapest területén. A jelentés szerint „(...) 21 óra 15 perckor (...) megjelentem a Bp. V. ker. Erzsébet téren.” A parancsnok „azt az utasítást adta, hogy az ott tartózkodó Magyar Gárda tagokat a fenti helyszínről állítsam elő, mivel nem hajlandók a rendezvény helyszínét többszöri felszólításra sem elhagyni”.

A jelenlévőket a Rendőrség többször jól hallhatóan felszólította a távozásra és az egyenruha levételére. A rendőrök 20:00 órakor kaptak utasítást, hogy a „téren jogellenesen összegyűlt és többször felszólított személyeket” állítsák elő, „az általuk elkövetett garázdaság szabálysértése és jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni ellenszegülésének szabálysértése miatt”.

A jelentést tevő rendőr ezután a Panaszoshoz lépett és a rendezvény helyszínének elhagyására szólította fel, aki ennek nem tett eleget. A helyszínen gárda-egyenruhát viselő Panaszos társaival a földön ült, karjaikat egybekulcsolták. Az intézkedő rendőr a Panaszost igazoltatás és ruházatátvizsgálás után a BRFK XX. és XXIII. kerületi Rendőrkapitányságra állította elő. A Panaszossal szemben a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény

---

¹ **Rtv. 29. § (1)** A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

² **Rtv. 31. § (1)** Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.

³ **Rtv. 33. § (2)** A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,

f) aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.

142/A. §-a szerint minősülő garázdaság szabálysértése miatt feljelentést tettek. Az eljárást a Pesti Központi Kerületi Bíróság folytatja.

A jelentéshez csatolt igazolás szerint előállítása 2009. július 4-én 21:15 órától, 2009. július 5-én 01:20 óráig tartott, az előállítás időtartama alatt sérülése vagy panasza nem keletkezett. Az iratokból megállapítható, hogy a Panaszos meghallgatására az előállítás során nem került sor.

III.

Az ismertetett bizonyítékok alapjául az alábbi tényállást állapítottam meg.

2009. július 4-én délután, több száz fős tömeg tagjaként a Budapest V. kerület Erzsébet téren, a Panaszos gárda-egyenruhát viselve jelen volt egy előre be nem jelentett, a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényen. A rendőri erők a helyszínen hangosbemondón keresztül 16:58 órától kezdődően több alkalommal felszólították a téren tartózkodókat, hogy jogsértő magatartásukat hagyják abba, távozzanak, illetve figyelmeztették őket, hogy aki nem tesz eleget a felszólításnak azt igazoltatják majd előállítják. 17:19 órától megkezdtek a kilátásba helyezett intézkedések foganatosítását.

A helyszínen tartózkodó Panaszos, a felszólítások ellenére, annak ellenállva, több társával a földre ült, és *ellenállásukat erősítendő*, karjaikat összefonták a mellettük ülők karjaival. A Panaszossal az intézkedő rendőr személyesen is közölte, hogy cselekményével szabálysértést követ el, az Erzsébet teret hagyja el. A Panaszos a már személyesen neki címzett felszólításnak sem engedelmeskedett, annak ellenére, hogy az első felszólítást követően 20:31 óráig (három óra és tizenkét percen át) a felszólítások a hangosbemondón keresztül szakadatlanul, jól hallhatóan ismétlődtek. Az intézkedő rendőr az eredménytelen felszólítást követően közölte a Panaszossal, hogy a vele szemben azonnal lefolytatható eljárás céljából előállítja a BRFK XX. és XXIII. kerületi Rendőrkapitányságra.

Sor került a Panaszos igazoltatására is, melynek során személyazonosító adatait is rögzítették, majd a BRFK XX. és XXIII. kerületi Rendőrkapitányságra került előállításra. Tájékoztatták jogairól, általa megnevezett személy értesítését nem kérte, előállító helyiségbe történő befogadására sérülés és panaszmentesen került sor. A Panaszost 2009. július 5-én 01:20 órakor szabadon engedték, a részére kiadott igazolás tanúsága szerint az előállítással kapcsolatban ekkor panaszt nem terjesztett elő. A Panaszos ellen az intézkedő rendőr a fentiekben leírt szabálysértés elkövetése miatt feljelentést tett.

Az eljárás során szükségessé vált a panaszolt intézkedésben résztvevő rendőri erők által adott tájékoztatás tartalmának vizsgálata is, nevezetesen, hogy megjelölték-e, és ha igen mely okot jelölték meg a tér elhagyására történő felszólítás alapjaként. Minderre kizárólag a Panaszos szabálysértés gyanúját felvető cselekményének alábbi értékelése érdekében került sor, és – figyelemmel a Fővárosi Bíróság 20.K34.132/2008/20. számú ítéletére⁴ is – a vizsgálat és az ez alapján a fenti kérdésben hozott döntés nem érinti az illetékes bíróság

---

⁴ A Fővárosi Bíróság 20.K34.132/2008/20. számú ítéletének indokolásában kifejtett: „(...) a Független Rendészeti Panasztestület az állásfoglalásában és az alperes is határozatában nem a jogszabályoknak megfelelően járt el, amikor a demonstráció jogszerű oszlatásával kapcsolatosan érdemben állást foglalt. Ugyanis arra kizárólag a Fővárosi Bíróságnak lett volna hatásköre, és illetékessége a fentebb említett Gytv. 14. (3) bekezdésében foglaltak alapján, az erre irányuló kereseti kérelem kapcsán.”

törvényben biztosított kizárólagos jogát, hogy a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény feloszlatása jogellenességének kérdésében érdemben döntsön⁵.

Az intézkedés – így az igazoltatás – jogalapját a BRFK vezetője által egyedi utasításban elrendelt fokozott ellenőrzés⁶, valamint e feladatok ellátása során észlelt, a Panaszos által elkövetett cselekmények képezik. A panaszos a több órán át folyamatosan elhangzó, majd az ellenállása miatt vele szemben intézkedést kezdeményező rendőr egyedi felszólításának sem engedelmeskedett, ekkor nyilvánvalóan megszegte azon törvényi rendelkezésből eredő kötelezettségét, hogy a rendőri intézkedésnek engedelmeskedjen⁷. Önmagában e tipikus magatartást a jogszabály szabálysértésként büntetni rendeli⁸, az intézkedő rendőr pedig előállíthatja azt a személyt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló rendőri felszólítást követően tovább folytatja, továbbá azt is, akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható (Izd. 3. számú lábjegyzet).

A Gytv. 2. § (3) bekezdés 1. fordulata szerint emellett a gyülekezési jog gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére irányuló felhívást. A 14. § (1) bek. 1. fordulata szerint ha a gyülekezési jog gyakorlása a fentiekben foglaltakba ütközik, vagy a rendezvényen a résztvevők fegyveresen illetőleg felfegyverkezve jelennek meg, a Rendőrség a rendezvényt *feloszlatja*. A Gytv. nem mérlegel a tekintetben, hogy a bűncselekményt elkövetni szándékozik, vagy egyéb békétlen elemek leválaszthatók-e a tömegről, illetve hogy a „passzív” ellenállást tanúsító és a rendőröket dobáló személyek egyazon csoportosuláshoz tartoznak-e.

A fentiekre tekintettel a rendezvény – függetlenül attól, hogy az ott lévő személyek közül konkrétan kik és milyen magatartást tanúsítanak – minden további feltétel bekövetkezése nélkül elveszti békés jellegét, ezért a hivatkozott jogszabályok felhatalmazzák a Rendőrséget kényszerintézkedések alkalmazására.

---

⁵ **Gytv. 14. § (3)** *Ha a rendezvényt feloszlatják, a rendezvény résztvevője a feloszlatástól számított tizenöt napon belül pert indíthat a feloszlatás jogellenességének megállapítására.*

⁶ **Rtv. 30. § (1)** *A Rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.*

(2) A Rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

(3) A Rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

(4) A Rendőrség a nyilvános forgalom számára nyitva álló helyen őrizetlenül hagyott, a közbiztonságra veszélyt jelentő tárgyat szükség esetén az elvárható gondossággal eltávolíthatja, megsemmisítheti.

⁷ **Rtv. 19. § (1)** *A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.*

⁸ **Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 23.) Kormányrendelet 40/A. § (1)** *Aki a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.*

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

A Panaszossal szemben a rendőr az Rtv. 48. § alapján többek között akkor alkalmazhat bilincset, ha szökésétől, *támadásától* tartania kell.⁹ A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) sz. IRM r. (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 60. § (1) bek. alapján bilincs alkalmazása *különösen* azzal szemben indokolt, aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, illetve az intézkedésben közreműködőt megtámadja.¹⁰ Mivel ilyen támadás a Panaszos előállítását megelőzően több alkalommal történt az események során, a rendőr alappal tarthatott a panaszos erőszakos magatartásától, így szakmai és jogi szempontból is helyesen ítélte meg azt, hogy a bilincs alkalmazása indokolt. Ennek időtartama 30 percig tartott, így aránytalanul hosszúnak sem tekinthető. A bilincselést megfelelő joggal, az arányosság követelményének megfelelően alkalmazta az eljáró rendőr így ezzel kapcsolatban nem állapítható meg a Panaszos emberi méltóságának és személyes szabadsága jogának a sérelme.

Az erőszakos előállítással kapcsolatban sérelmezett másik körülmény a könnygáz-használat volt. A Panasztestület állásfoglalásában (45. oldal) kifejti, hogy mivel a Panaszos társaival összekapaszkodott, ellenállása passzívnak tekinthető, így vele szemben vegyi eszköz alkalmazásának nem volt helye. A Szolgálati Szabályzat 58. § (2) bek. alapján a „*kényszerítő eszközök alkalmazása során ellenszegülésnek kell tekinteni azt a célzatos, fizikai erő kifejtéssel járó tevékenységet, amely a rendőrt jogszerű intézkedésének megkezdésében, folytatásában vagy befejezésében akadályozza, így különösen, ha valaki élet, testi épség elleni fenyegetéssel vagy fizikai erőszakkal akadályozza, hogy a rendőr valahová belépjen, valahol tartózkodjon, valahonnan távozzon, valakit személyes szabadságában korlátozzon, illetőleg valakivel szemben intézkedést foganatosítson*”. A Panasztestület kifejti, hogy a Panaszos ellenállása aggály nélkül nevezhető ellenszegülésnek, álláspontja szerint azonban passzív ellenállásról van szó. Véleményem szerint azonban az, hogy valaki a társaival összekapaszkodik, és célzatos erő kifejtéssel áll ellen a rendőri intézkedésnek, komoly erőt fejt ki ennek érdekében, valamint esetlegesen a rendőrökre rátámad, semmiképpen nem tekinthető passzív ellenállásnak.

A tömegnek a helyszínen tanúsított magatartása minden további nélkül aktív ellenszegülés volt a jogszerű rendőri intézkedéssel szemben (néhányan ezt ráadásul felfegyverkezve tették), és ez alól a Panaszos magatartása sem kivétel. A Szolgálati Szabályzat 74. §-a alapján tehát helye volt vegyi eszköz, ingerlógáz használatának is. Még az arányosság követelményét figyelembe véve is nehéz volt a tömeg ellenállását megtörni, az eseményről készült felvételek tanúsága szerint pedig ez pusztán testi kényszer alkalmazásával lehetetlen lett volna.

Tényszerűen, az eset összes körülményét értékelve megállapítható, hogy a panaszolt előállítás kellő joggal történt az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja I. fordulata alapján. Ugyanakkor rendőrszakmai szempontból figyelembe szükséges venni azt a körülményt is, hogy a rendőr az előállítás alapjául szolgáló, az intézkedéskor tapasztalható tények alapján dönt az előállításról. Ilyen esetekben az előállításához a törvényben megkövetelt szabálysértés, vagy bűncselekmény gyanúja nem éri, nem is érheti el a büntetőjogi, vagy szabálysértési jogi felelősség megállapításához szükséges megalapozottság szintjét. Azaz amennyiben az intézkedés során a rendőr számára komolyabb mérlegelés nélkül megállapítható, hogy az intézkedés alá vont személy magatartása a tapasztalt körülmények alapján a szabálysértés,

⁹ **Rtv. 48. §** A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására, d) ellenszegülésének megtörésére.

¹⁰ **Szolgálati szabályzat 60. § (1)** Bilincs alkalmazása különösen azzal szemben indokolt:

a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, illetve az intézkedésben közreműködőt megtámadja,

vagy a bűncselekmény lehetőségét nyilvánvalóan felveti, ez kellő alapot szolgáltat az előállításra¹¹. A rendőr eleget tett törvényi kötelezettségének, amikor az előállítást megelőzően, közölte a Panaszossal az előállítás fent részletezett okát¹².

Az előállítás időtartamára vonatkozó kifogás kapcsán álláspontom a következő. A már idézett Rtv. 33. § (2) bekezdésének f) pontja alapján végrehajtott előállítás egyrészt az eljárás azonnali lefolytatása céljából történt, másrészt viszont további indokul az szolgál, hogy az elkövetett szabálysértést az intézkedés félbeszakítsa, illetve annak továbbfolytatását megakadályozza. Egyébiránt az idézett törvényhely nem ír olyan rendelkezést, ami a hatóságnak kötelezővé tenné az előállítottak meghallgatását az előállítás időtartamán belül.

A kérdéses előállítás időtartamának megítéléséhez fontos körülmény az is, hogy a fogdák telítettsége miatt – a kérdéses időszakban 190 főt állítottak elő a rendőrök – az előállítással kapcsolatos eljárási cselekmények elvégzése – a Szolgálati Szabályzat 51. § (3) bekezdése¹³ szerinti kötelezettség teljesítése – ténylegesen 22:00 órától másnap 00:55 óráig (két óra negyvenhat percen át) tartott. A zsúfoltság miatti többletfeladatokat tekintetbe véve, a Panaszossal szemben ez korrekt – a törvényes 8 plusz 4 órás előállítási időtartamot meg sem közelítő – intézkedésnek minősül. Az igazolások és nyilatkozatok kitöltése, adminisztrációja az előállított személyek nagy száma miatt több időt vett igénybe, mint egy átlagos „terhelésű” munkanapon.

A bírói jogalkalmazási gyakorlat egyes ügyekben (Fővárosi Bíróság 20.K. 32.593/2007/8. számú ügy¹⁴) szintén arra az álláspontra helyezkedett, hogy ha az előállítás a Rendőrség túlterheltsége miatt hosszabb – a törvényes időtartamot meg nem haladó – ideig tart, az előállítás nem veszti el jogszerűségét.

A közigazgatási szervektől, így a Rendőrségtől sem várható el, hogy a hirtelen, és váratlan mértékben megnövekedett ügyszám miatt az ügyintézési határidő a normáltól ne térjen el. Mindössze csak az várható el, hogy a szükséges személyes szabadságkorlátozás időtartama a törvényes maximumot ne lépje túl, azaz az előállítás a szükséges ideig, de legfeljebb 8 plusz 4 óráig tarthat. Ezért a Panaszos – az illetékes rendőri szervek hirtelen és jelentős mértékben megnövekedett feladataira tekintettel – alaptalanul sérelmezi az előállítás időtartamát.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

IV.

A Panasztestületnek a jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalásában az előállítás időtartamára vonatkozóan tett megállapításaival és az azokból levont következtetésekkel a határozat III. részében foglalt indokok alapján nem értek egyet.

¹¹ Rtv. 33. § (2) a rendőr előállíthatja azt a személyt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;

¹² Rtv. 33. § (4) Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

¹³ Szolgálati szabályzat 51. § (3) Az előállító helyiségben történő elhelyezéskor, az előállított, elővezetett, visszatartott személyt fel kell világosítani az intézkedés várható időtartamáról. Ruházatát át kell vizsgálni, és tőle el kell venni azokat a tárgyakat, amelyeket fogva tartáskor sem tarthat magánál. Nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról, szükség esetén orvosi ellátásban kell részesíteni.

¹⁴ Fővárosi Bíróság 20.K. 32.593/2007/8. számú ítélet indokolása „A demonstráció miatt előállított személyek nagy számára figyelemmel a bíróság nem tartotta a felperes 2007. február 3. 12.10 órától 19.50 óráig tartó – azaz 7 óra 40 percet kitevő – előállításának időtartamát jogszerűtlennek, mert az Rtv. 33. § (3) bekezdés szerint ez a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja a személyi szabadságot, a felperes vonatkozásában alkalmazott előállítás ideje pedig ezt nem haladta meg.”

A Panasztestület állásfoglalásában a Panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét is megállapította miszerint :

„(...) az idézett tájékoztatás (a helyszínen elhangzott figyelmeztetés, amely felszólította a jogellenesen ott tartózkodókat arra, hogy a területet hagyják el, ellenkező esetben tömegosztatásra fog sor kerülni) a szétosztatásra irányuló felszólítást – a távozás irányának közlése mellett – megfelelően tartalmazta, azonban a Gytv.-re való általános hivatkozás mellett nem jelölte meg a tömegosztatás közelebbi indokát. Ez a hiányosság különösen annak fényében aggályos, hogy nem csupán a tájékoztatás maradt el, hanem – ahogy azt a rendelkezésre álló adatok mutatják – a rendőrség sem volt az utasítás kiadásakor tisztában azzal, hogy milyen jogalappal alkalmazzák a tömegosztatást, mint kényszerítő eszközt. (...) Mindezek alapján a Testület az érintettek tájékoztatásával kapcsolatos hiányosság miatt megállapította a rendezvényen részt vevő panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.”

A Panasztestület e kérdés kapcsán képviselt álláspontjával az alábbi indokok alapján nem értek egyet. A rendőri intézkedést megelőző felszólítás egyértelmű utalást tett arra, hogy a rendezvény jogellenes, ezért kell a felszólított személyeknek a helyszínt elhagyniuk. A jogellenességre vonatkozó rendőrségi állítást az Rtv. szerint a Panaszos a helyszínen nem mérlegelhetette, és engedelmisségét sem tehetette mérlegelése eredményétől függővé (lásd a 2. lábjegyzetet). Egyébiránt az idézett rendőri közlemény¹⁵ tartalma közvetve sem okozott jogtól való megfosztást, a Panaszost jogsérelem emiatt nem érte.

A Panaszossal szembeni egyedi intézkedés kapcsán valamennyi intézkedés okát egyértelműen közölték, jogorvoslati jogára¹⁶ is felhívták a figyelmét, mellyel a Panaszos élt is és az előterjesztett kifogások érdemi elbírálása a törvényi rendelkezéseknek megfelelő eljárásban jelen határozattal megtörtént.

A Panasztestületnek az említett állásfoglalásában a Panaszos igazoltatása és előállításának jogalapja tekintetében tett megállapításával és következtetéseivel minden tekintetben egyetértek.

A Panasztestület 49/2010. (II. 17.) számú állásfoglalásában több oldalon keresztül a panaszügyön túlmutató, általános, a rendezvény felosztatása jogszerűségét is érintő

---

¹⁵ **A helyszínen készült video felvétel alapján a felhívás szövege:** „Hölgyeim és Uraim! A rendőri erők műveleti parancsnoka nevében tájékoztatom Önöket, hogy a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá tartozó rendezvényen vesznek részt. Megkérem / a törvény nevében felszólítom Önöket, hogy a jogsértő magatartásukat hagyják abba, oszoljanak szét, a területet (a Bajcsy-Zsilinszky úton/a Károly körúton) az Astoria irányába hagyják el! Ellenkező esetben a rendőrség a rend helyreállítása érdekében a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 59. § (1) bekezdésében foglalt intézkedéseket és kényszerítő eszközt fog alkalmazni.”

¹⁶ **Rtv. 92. § (1)** Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

(2) Akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez.

Rtv. 93/A. (7) Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.

Rtv. 93/B. § (1) Az intézkedést foganatosító szervhez benyújtott panaszt az intézkedést foganatosító szerv vezetője közigazgatási hatósági eljárásban bírálja el.

megállapításokat is tesz, ezért fontosnak tartom leszögezni, hogy a jelen döntés kizárólag a panaszban sérelmezett intézkedések jogszerűségét vizsgálja, és a lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás nem terjedt ki – a fent írtak alapján nem is terjedhetett ki – a Panasztestület állásfoglalásában tett valamennyi – a konkrét panaszon túlmutató – megállapításra.

Mivel a Panasztestület állásfoglalásától való eltérések indokolását a törvény kizárólag a jelen határozatban foglaltakkal kapcsolatban teszi kötelezővé (lásd a 17. lábjegyzetet), ezért a Panasztestületnek az Erzsébet téri rendezvényekre összességében tett megállapításaira jelen határozatomban nem térek ki.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- *a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezete;*
- *a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;*
- *a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) és (2) bekezdései, 109. § (1) és (3) bekezdései;*
- *a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 29. § (1) bekezdése, 30. § (1) bekezdése, 33. § (2) bekezdés b) és f) pontjai, valamint a (4) bekezdése, 48. §-a, a 92. § (1) és (2) bekezdései és a 93/A. § (7) és (9) bekezdései;*
- *a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 2. § (3) bekezdése, 14. § (1) és (3) bekezdése;*
- *az egyes szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 142/A. §;*
- *a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM r. 58. § (2) bekezdése, 60. § (1) bekezdése, 74. §-a.*

Budapest, 2010. március „ „

**Dr. Bencze József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány**